

Ballroomquartet

Wie voor het eerst een concert van het Ballroomquartet bijwoont zal verrast reageren. Op het podium verschijnen muzikanten met viool, mandoline, accordeon en contra-bas. Dan verwacht je een gezellig folkconcert. Maar dat pakt anders uit; het Ballroomquartet is niet wat het lijkt.

De vier mannen van het Ballroomquartet hebben met hun keuze voor traditionele instrumenten een 'folky' basis gekozen. Maar de groep het predikaat 'folkgroep' opplakken zou te ver voeren. Zeker, in hun muziek herkennen we bij tijd en wijle de authentieke klanken van de accordeon en de viool. En af en toe komt het traditionele dansritme van een bourree voorbij. Maar de groep kiest voor veel meer genres dan folk. En dankzij het geëxperimenteer met de instrumenten krijgen de arrangementen wel een heel eigen karakter. Ik sprak met violist en mandolinespeler Andries Boone over de drijfveren van deze onconventionele band. "Die drang om te experimenteren met geluid zat er van meet af aan al in. Vooral toen bassist Jasper Hautekiet en drummer David Vertongen bij de groep kwamen, werd het een constante zoektocht naar nieuwe klanken, een nieuwe benadering van melodieën. We wilden met de akoestische instrumenten een geheel

ander geluid produceren. Dus onderzochten we alle mogelijkheden, we wisten niet waar we zouden uitkomen."

Trance

De muziek van het Ballroomquartet is nog het beste te omschrijven als een soort post-rock, gelardeerd met een karrenvracht aan muzikale invloeden. We herkennen elementen uit de rock, folk, blues en dance-cultuur. Maar ook vinden we uiteenlopende etnische invloeden terug. Van Pakistaanse soefi-muziek tot hedendaagse Scandinavische folk à la Hedningarna en Hoven Drogen. Toen ik afgelopen zomer op Dranouter en Folkwoods de groep voor het eerst aan het werk zag, deed de muziek me denken aan de Canadese post-rock-formatie Godspeed you black emperor. Maar ook vergelijkingen met groepen als Calexico en het IJslandse Sigur Rós liggen voor de hand.

v.l.n.r. Rony Deprins, David Vertongen, Jasper Hautekiet en Andries Boone

Geluidskunstenaars creëren nieuwe muzikale landschappen

Evenals bij Godspeed kennen de composities van het Ballroomquartet een zekere spanningsopbouw, waarin wordt toegewerkt naar een muzikale climax. De combinatie van ritme en de bijzondere geluidseffecten zorgen soms voor een dreigende, onheilspellende sfeer. Langere stukken als *8 Minutes with Walter* laten je volledig in de muziek opgaan of brengen je in trance.

Zielsverwanten

Andries Boone beaamt die overeenkomsten met genoemde groepen. "Zij hebben hetzelfde instrumentale karakter als wij. Op een gegeven moment waren er meerdere groepen op dezelfde wijze actief. Bij Godspeed ligt de nadruk op metal, terwijl Sigur Rós meer popgericht is. Wij vertrekken vanuit de folk. Maar we zijn zielsverwanten. Onze post-rock-sound is vooral te danken aan drummer David Vertongen, die zich sterk heeft laten inspireren door de soundscapes van Godspeed. Maar we zijn ook zeker beïnvloed door de instrumentale klanken van Pink Floyd." Andries erkent dat de groep niet bij iedere folkiefhebber aansluiting zal vinden. Zij die, afgaande op het traditionele instrumentarium, naar een concert komen voor een onvervalste set Keltische of Vlaamse folksongs, zullen teleurgesteld zijn. Maar wie openstaat voor nieuwe muzikale initiatieven en zelfs niet vies is van licht avant-gardistische trekjes daarin, zal de muziek van dit Leuvense viertal absoluut weten te waarderen. Volgens Boone is de muziek van het Ballroomquartet wel geëvolueerd de afgelopen jaren. "In het begin speelden we meer akoestisch en zat er meer folk in onze muziek. In de loop der tijd kwam er meer elektronica aan te pas en zijn we qua geluid verder van de pure folk af komen te staan. Maar de affiniteit met de folk is gebleven, dat hoor je ook in onze composities."

Elektronica

Het experimenteren met geluidseffecten is vooral te danken aan accordeonist Rony Deprins. "Hij ging de nodige elektronica aan zijn accordeon koppelen, ik ben toen gevolgd", aldus Boone. "Mijn mandoline wordt via pedalen en een versterker naar een gitaarversterker gestuurd, hetzelfde gebeurt met de viool. De accordeonist verbindt zijn instrument via apparaten met een synthesizer, waardoor het accordeongeluid wordt gemanipuleerd. Zo vervormen we het oorspronkelijke geluid tot iets geheel nieuws. Toch is het eindresultaat niet experimenteel. Het zijn ten slotte herkenbare ritmes en melodieën. Het moet niet zo zijn dat mensen denken: 'wat een vreemde groep is dat!'. Experimenteel is vooral de manier waarop het allemaal tot stand komt. Overigens spelen we op concerten alles 'live'. In het begin gebruikten we samples, maar die beperken je vrijheid om te improviseren. Dus zochten we naar mogelijkheden om de sampleklanken te laten voortbrengen door de instrumenten zelf."

Apocalyptisch

Ballroomquartet is opgericht in 2001 door Andries Boone en Rony Deprins. Toen reeds had de groep de neiging het publiek op het verkeerde been te zetten. Want hoewel slechts met z'n tweeën, noemden ze zich het *Ballroomquartet*. Dat de groep even later wordt uitgebreid tot een kwartet, is puur toeval. Ook het eerste deel van de naam is verwarrend, want hoeveel 'ballroom' zit er in de muziek? Alleen het lichtvoetige *Lydic train* past in dat genre, al zijn een hoop nummers zeer dansbaar. Reeds na een paar optredens wint de groep een belangrijke rock-wedstrijd: Rockvonk 2002, waarna het mini-album *Ballroom on the rocks* wordt uitgebracht. Dat klinkt nog enigszins

country-achtig. Als in 2004 het eerste album *Surfin sufi* verschijnt, is de Belgische en Nederlandse pers zeer lovend. We vinden op de plaat zeer uiteenlopende muziekstijlen. Van oosterse melodielijnen tot tango en van een jolige caféstamper (*Mighty Mouse*) tot een eigenwijze interpretatie van het aloude volksliedje *Jan mijne man*, dat in een dance-jasje is gestoken. Rony Deprins ontpopt zich op het album als een uitstekend accordeonist. Hij is afkomstig uit de rockwereld, maar draagt nog het meest bij aan het folky karakter van de plaat. Drie jaar later verschijnt *Soundmanifest*. De groep heeft duidelijk een ontwikkeling doorgemaakt. Het experimenteren met geluiden is weer een stapje verder gegaan. De sfeer is donkerder, de nummers op de plaat zijn zwaarder aangezet en de rol van de elektronica is groter geworden. Maar die elektronica wordt niet overheersend en blijft in dienst van de muziek. Een aantal composities kent onverwachte tempo- en stemmingswisselingen. Stevige rock- en dancerritmes die plots overgaan in een contemplatief stukje vioolspel door Andries Boone. Hoogtepunt vind ik het apocalyptische *8 Minutes with Walter* dat tegelijk ontroerend, dreigend en opzwevend is.

Einstürzende Neubauten

Opzwevend is ook de spetterende gitaarsolo (of is het de vervormde mandoline?) van Boone in *My heart belongs to Venezuela*, dat in het begin klinkt alsof ze bij de burens aan het verbouwen zijn. Niet verwonderlijk dus dat de groep voor de productie van het volgende album in zee gaat met zanger-gitarist Blixa Bargeld van Einstürzende Neubauten. "Op basis van onze cd's en filmpjes op Youtube, zag hij dit wel zitten", licht Boone toe. "In september willen we de plaat opnemen. We gaan ervoor naar Berlijn, een groot avontuur waar we naar uitkijken. Niet alleen omdat we voor het eerst met een producer werken, ook omdat het iemand betreft die altijd al met geluid en opnamemethodes geëxperimenteerd heeft." De nieuwe cd wordt gekoppeld aan een theatertournee, waarbij het publiek tussen de muzikanten in komt te zitten en waarbij ook een videokunstenaar wordt betrokken.

Veelzijdigheid kenmerkt de muzikanten van het Ballroomquartet. Onlangs trad de groep op tijdens het Montmartre Filmfestival. De muziek van de groep zou ten slotte passen in de betere filmhuisfilm. Die veelzijdigheid komt verder tot uiting in hun andere muzikale activiteiten. Zo spelen Boone, Deprins en Hautekiet in Limbrant, de groep van Andries' vader Hubert, die niet alleen bekend is als muzikant, maar ook als schrijver van tal van artikelen en boeken over Vlaamse volksmuziek. Zo experimenteel als Ballroomquartet is, zo traditioneel is de muziek van Limbrant. Menuetten, contradansen en negentiende-eeuwse baldansen vormen het repertoire. Groter kan het contrast niet zijn. Wat vindt vader Boone van die experimentele escapades van zoonlief? Andries: "Vervreemdend, zeer vervreemdend... Hij weet niet of hij het goed of slecht moet vinden." Daarnaast maakt Boone deel uit van Living Hero, het project van oud-Fluxus-saxofonist Koen Garriau. Living Hero is een soort van super-coverband die voortkomt uit het vergelijkbare Living Roots-project. Zij bestaat uit een scala aan muzikanten uit de Belgische rock- en folkwereld, waaronder Gert Bettens (ex-K's Choice), Ruben Block (Triggerfinger) en Jan de Campenaere (Venus in flames). Het gezelschap toert momenteel langs Belgische en Nederlandse zalen met een ode aan Neil Young. Voor Andries Boone lijken de uiteenlopende muzikale activiteiten geen probleem. "Ik kan nu eenmaal makkelijk omschakelen van het ene naar het andere genre."

